

Serra del Corb

Codi: 148

Superfície i municipis que es comprenen:

5.730,14 ha. Sant Hilari Sacalm, Osor, Santa Coloma de Farners i Brunyola.

Delimitació:

Extens espai forestal situat a l'àrea biogeogràfica de les Guilleries. Els límits els estableixen, pel sud i oest la riera de Santa Coloma i el límit de conca hidrogràfica de la riera de la Masó, al nord per l'espai inclòs al PEIN de les Guilleries i a l'est per l'espai que engloba la capçalera de l'Onyar.

Caracterització de l'espai:

Els boscos dominants són de caràcter mediterrani, tot hi que també els boscos i comunitats de caràcter centreeuropeu tenen una significació important a les parts més enlairades. La vegetació característica és la sureda (*Quercetum ilicis galloprovinciale suberetosum*) tot i que sovint es troba reduït a una brolla d'estepes i brucs (*Cisto-Sarothamnetum catalauinici*), amb forta presència de suros. També hi són abundants les plantacions de castanyers (*Castanea sativa*) en règim de perxada, les quals han substituït el bosc originari. A les zones més altes apareixen retalls d'alzinar muntanyenc (*Quercetum mediterraneo-montanum*), el qual es caracteritza perquè les espècies típicament mediterrànies han deixat pas a d'altres de tendència eurosiberiana. Altres ambients presents són les plantacions de coníferes, bàsicament de pi insigne (*Pinus radiata*) i de pícees.

Prop de torrents i rieres, la vegetació de ribera es representa mitjançant vernedes amb freixes, hàbitat inclòs a la Directiva d'hàbitats amb categoria de prioritari, gatelledes (*Salix sp*) i en ocasions, avellanedes (*Polysticho-Coryletum*). Tanmateix també, cal esmentar la presència de plantacions de planifolis allà on els cursos han conformat importants plans al·luvials.

La fauna de l'espai és típicament forestal. Hi abunden el tudó (*Columba palumbus*) i el gaig (*Garrulus glandarius*). Destaca també la presència de l'aligot vesper (*Pernis apivorus*), l'astor (*Accipiter gentilis*), el duc (*Bubo bubo*), la becada (*Scolopax rusticola*), la geneta (*Genetta genetta*), el gorjablanc (*Martes foina*), el liró gris (*Glis glis*), la salamandra (*Salamandra salamandra*), entre d'altres.

Motius de la inclusió en el catàleg:

El motiu d'inclusió rau principalment en la presència d'hàbitats d'interès comunitari, alguns d'ells de prioritari, a més de la presència d'espècies de fauna protegida i de boscos amb un estat de maduresa important. També l'espai engloba morfologies granítiques amb formes peculiars com els doms, prominències rocoses arrodonides i irregulars (com les presents a les Roques del Rei), torres rocoses, boles, cassoles d'erosió i gorgs, taffonis i alvèols. Finalment, cal també esmentar que aquest espai s'hauria de trobar inclòs dins la Xarxa Natura 2000 o formar part del PEIN com a part indivisible de l'EIN de les Guilleries.

Qualificació urbanística:

Sant Hilari Sacalm

- Sòl no urbanitzable

Osor

- Sòl no urbanitzable

Santa Coloma de Farners

- Sòl no urbanitzable
 - Zona forestal
 - Zona rural

Brunyola

- Sòl no urbanitzable
 - Zona d'interès forestal, clau 9

Construccions existents:

Cal destacar la presència de diverses ermites com: Sant Salvi de Cladells; l'antiga parròquia de Santa Margarida de Vallors, actualment despoblada amb l'ermita de Santa Margarida de Vallors; la Mare de Déu del Pedró amb una important vista panoràmica sobre les Guilleries; Santa Creu d'Horta; o el nucli rural de Castanyet amb les ermites de Santa Bàrbara i Sant Andreu. També hi trobem diversos masos -alguns d'ells abandonats- i alguna granja. Tanmateix, cal esmentar la presència

del Pi d'Espinau catalogat com a Arbre Monumental i el mas Vallicrosa, antiga "domuso" (casa forta) de Vallors, coneguda des del 1183 i actualment anomenada la Sala de Vallicrosa. Finalment, cal esmentar el cim de Puig Rodó amb una creu de ferro plantada el 1901 i de gran significat per a les poblacions locals ja que ofereix una panoràmica de gran part de les Guilleries i també de la serralada del Montseny.

Estat de conservació. Impactes o greuges damunt els ecosistemes i els valors de la zona:

L'espai presenta un bon estat de conservació. Destaquen en especial les bones mostres de verneda. Tanmateix, la forta substitució d'espècies arbòries originals del país per altres espècies interessants per a l'explotació de la seva fusta ha provocat en alguns casos importants processos d'atomització de l'espai, com es mostra en determinades finques on apareixen plantacions de coníferes exòtiques i un elevat nombre de pistes forestals, les qual han provocat processos erosius importants. Finalment, cal també considerar la presència de diverses línies elèctriques que provoquen un important impacte visual ja que transcorren per indrets força emblemàtics, com Santa Creu de l'Horta i Santa Bàrbara.

Requeriments de protecció. Objectius de qualitat ambiental de conservació:

Els requeriments de protecció es basen eminentment en la millora de les masses forestals. En aquest sentit es considera clau redactar i aplicar Plans Tècnics de Gestió i Millora Forestal per tal de compatibilitzar l'explotació silvícola amb la conservació de l'ecosistema; millorar l'estat de conservació d'algunes de les suredes; regular les plantacions de planifolis que afecten greument el bosc de ribera; evitar l'extracció de boles de granit; establir un major control de la circulació motoritzada per determinades pistes forestals; adoptar mesures correctores i de correcció en aquelles pistes que han provocat importants processos erosius; adequar les zones d'esbarjo al voltant de les ermites; i dotar l'espai d'un pla de prevenció d'incendis.

Actuacions i mesures de gestió urbanística i administrativa per a la preservació de l'espai. Mesures de caràcter urbanístic i ambiental:

- a) Es recomana la inclusió d'aquest espai dins la Xarxa Natura 2000 o del PEIN com a part indivisible de l'EIN de les Guilleries, pel seu alt valor ecològic.
- b) Caldria revisar la normativa urbanística dels municipis de Sant Hilari Sacalm i Osor per tal de fer-la menys permissiva i protegir el sòl amb categories específiques segons la seva naturalesa, evitant aquells usos que agredeixin el territori.
- c) Es considera com a actuació clau, la redacció i aplicació de Plans Tècnics de Gestió i Millora Forestal per tal de fer compatible l'explotació silvícola amb la

conservació de l'ecosistema, millorar l'estat d'algunes suredes i regular les plantacions de planifolis que afecten el bosc de ribera.

- d) Caldria restringir les extraccions d'àrids, quedant prohibida aquesta activitat dins l'espai, per tal de protegir el sòl de qualsevol tipus d'explotació.
- e) Seria convenient regular la circulació motoritzada per determinades pistes forestals que actualment pateixen problemes d'erosió i alteració dels hàbitats circumdants.
- f) Caldria adoptar mesures correctores en aquelles pistes forestals afectades per processos erosius.
- g) S'hauria de garantir una franja de 50 metres al voltant d'ermites i fonts, on no fos permès cap tipus d'actuació. Al mateix temps, seria convenient adequar les zones d'esbarjo al voltant de les ermites, per tal de fer l'espai més agradable.
- h) Caldria redactar i executar un Pla de prevenció d'incendis, tenint en compte el risc potencial que presenta la zona.
- i) No s'hauria de permetre cap tipus de tanca dins aquest espai, entenent que actuen com a barreres i dificulten la connectivitat ecològica.
- j) S'hauria d'evitar qualsevol nova construcció ja sigui d'ús residencial o ramader, entenent la qualitat de la zona per la presència d'hàbitats d'interès comunitari, d'espècies de fauna protegida i boscos amb un estat de maduresa important.

